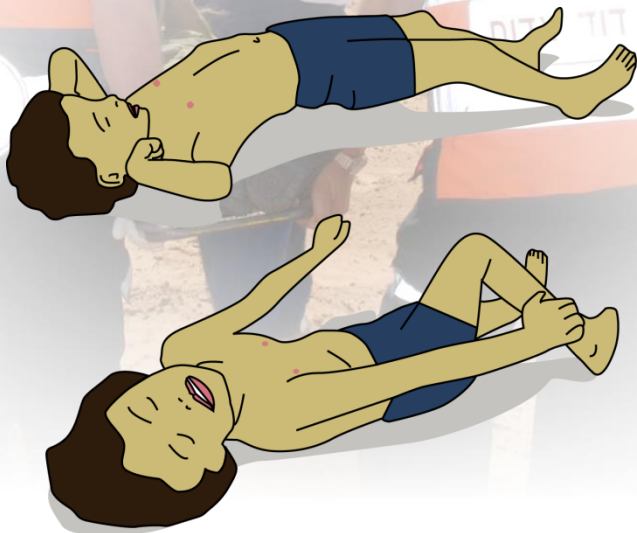

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

פרכוסים Seizures

- פרכוסים מהווים מצב חירום שכיח בו ידרשו לטפל צוותי חירום
- פרכוס מהווה אתגר טיפולי במספר היבטים: טיפול בפרכוס עצמו, טיפול בנזקים המשניים, חיפוש הסיבה לפרכוס ומעקב אחר מצב המטופל

- על המטפל להכיר את הסימנים והסכנות על מנת לספק טיפול ולצמצם את הנזקים המשניים לפרכוס

(PDA)

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

מבוא

- הסיבה המרכזית לפרכוסים איננה ידועה
- הסברה היא שהגורמים הם שינויים מבניים או מטבוליים במוח
- כל פרכוס הוא פתולוגי ודורש בירור רפואי

- שבץ מוחי (Stroke)
- רעלת הריון
- זיהום
- מנת יתר (סמים / אלכוהול)
- חבלת ראש
- הרעלות
- גידולים במוח
- היפוקסיה
- לא ידוע (אדיופטי)
- חום
- אפילפסיה
- היפוגליקמיה
- רעלת הריון

סוגי פרכוסים

קיימים שני סוגי פרכוס עיקריים:

1. פרכוס חלקי- Partial seizures

2. פרכוס כללי- Generalized seizures

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

פרכוס חלקי

- פרכוס חלקי הוא תוצאה של הפרעה חשמלית במוקד מוגדר במוח שגורם להופעת הפרכוסים

פרכוס חלקי

- מתבטאת בנימול, כיווץ שרירים, חוסר תחושה באיבר או באזור מסוים בגוף, ראייה מטושטשת, טעם בפה או ריח.
- יכול להתבטא גם בשינויי מצב רוח והתנהגות
- בדרך כלל נמשך מספר דקות
- לאחר הפרכוס המטופל חוזר לעצמו מהר יחסית
- סכנה: הפיכה לפרכוס כללי

פרכוס כללי מאופיין במקור לא מוגדר במוח שגורם להופעת הפרכוסים

קיימות שתי צורות ביטוי עיקריות לפרכוס כללי:

1. **התקף קטן- Petit Mal (Absence)-** שינויים ברמת ההכרה
2. **התקף גדול- Grand Mal (Tonic-clonic)-** עוויתות כלליות

התקף קטן - Petit Mal

- מתאפיין בירידה במצב ההכרה ובשינויי התנהגות ללא אובדן טונוס שרירים או פגיעה בשיווי המשקל
- לרוב ללא תקופה מקדימה ונמשך כ- 15 שניות
- שכיח בגילאים 4-12
- המטופל חוזר לעצמו מהר יחסית
- עלול להתפתח להתקף גדול

מצב תקין

פרכוס כללי- התקף קטן

התקף גדול - Grand Mal

- מתאפיין באיבוד הכרה פתאומי ואיבוד של טונוס שרירים
- מתבטא ברצף של עוויתות בגפיים המלווה בחוסר הכרה
- שכיח יחסית וקשור לתחלואה ולתמותה משמעותית
- בחלק מהמטופלים ייתכן ויופיע שלב מקדים אצל המטופל
- מדובר במצב מסכן חיים הדורש טיפול מיידי

שלבי התקף גדול

1. **Aura** - השלב המקדים לפרקוס. המטופל מדווח על ראייה מטושטשת, כאבי ראש, טעם מתכתי בפה או ריח מסוים
2. **Tonic** - כיווץ השרירים בגוף ודום נשימה, נמשך מספר שניות
3. **Clonic** - כיווץ והרפיה של השרירים בגוף, נמשך מספר דקות
4. **Postictal** - שלב ההחלמה לאחר הפרקוס. המטופל עייף, ישנוני מבולבל ולעיתים אגרסיבי. נמשך מספר דקות עד שעות

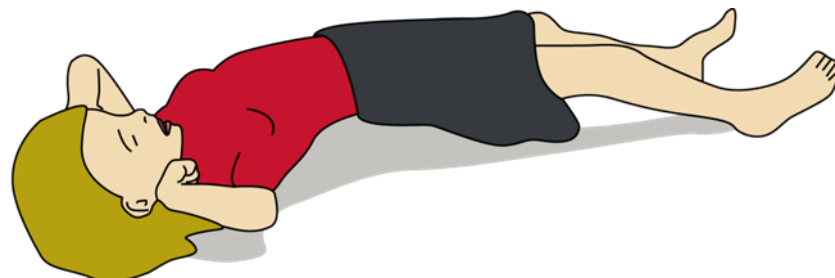

סטטוס אפילפטיקוס

- מוגדר כפרקוס הנמשך כ- 30 דקות, או כסדרה של פרקוסים ביניהם אין חזרה להכרה
- מדובר במצב מסכן חיים הדורש טיפול מיידי
- יתכן ויידרש טיפול תרופתי ע"י צוות נט"ן על מנת לעצור את הפרקוס

כיווץ קלווי

כיווץ טובי

פרכוסים

פרכוס כללי

פרכוס חלקי

סטטוס
אפילפטיקוס

התקף גדול

התקף קטן

- כיווץ והרפיית גפיים (טוני-קלוני)

- הפרשת ריר מרובה

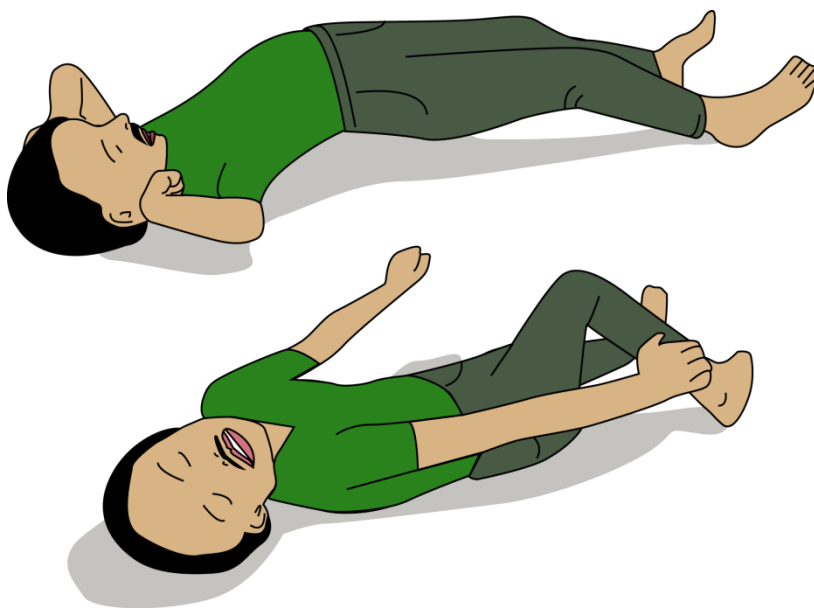
- אי שליטה על סוגרים

- סימני נשיכה על הלשון

- סימני חבלה חיצוניים

- סטיית מבט (אישונים)

- נשימה ודופק מהירים

- בשפת העם - מחלת הנפילה
- מחלה התקפית המתאפיינת ע"י פרכוסים חוזרים
- נגרמת בעקבות פעילות לא תקינה של מוקד/ים במוח
- בד"כ מאובחנת לאחר שלא נמצאה סיבה ידוע למספר התקפים
- קיימים ביטויים קליניים רבים המאובחנים כאפילפסיה

פרכוסי חום

- מתרחש לרוב בילדים בין הגילאים חצי שנה עד 5 שנים
- לעיתים פרכוסי חום מהווים את העדות הראשונה למחלת החום ורק לאחר שמתרחש הפרכוס מזוהה החום
- הסיבה נגרמת כתוצאה משינוי דרסטי ומהיר בחום הגוף הפנימי
- בד"כ אינם מזיקים ואינם גורמים לנזק מוחי באופן ישיר

דגשים לטיפול בפרכוס חום

- הסר בגדים וקרר את המטופל באמצעות מגבת רטובה
- אין להכניס את המטופל לאמבטיה בזמן הפרכוס
- חפש אחר גורמים נוספים לפרכוס
- חפש סימנים נוספים (פריחה, נקודות אדומות, קישיון עורף)
- כל אירוע של פרכוס דורש בירור רפואי

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

סכנות

- היפוקסיה מוחית

- פגיעה בנתיב אוויר (אספירציה)

- חוסר הכרה

- טראומה ופגיעות משניות

- היפוגליקמיה

- נזק נוירולוגי קבוע

במהלך התקף	לאחר התקף
הרחקת חפצים העלולים לפגוע במטופל	תמיכה ב- ABC
ריפוד הראש השכבת המטופל על הצד	ניקוי הפרשות מחלל הפה והאף
שמירה על נתיב אוויר (השכבת המטופל על הצד)	מתן חמצן במסכה
מתן חמצן במסכה	בדיקת סוכר
הזעקת נט"ן	פינוי דחוף לבית החולים

טיפול לאחר ההתקף

טיפול במהלך ההתקף

עילפון לעומת פרכוסים

קריטריון	התעלפות	פרכוסים
תנוחה	במצב עמידה	בכל מצב
תחושה מקדימה	"שחור בעיניים", חולשה	AURA/ללא התראה מוקדמת
מצב הכרה	חזרה מהירה להכרה בעקבות שינוי תנוחה	חוסר הכרה בזמן ההתקף (דק'-שעות)
התעוררות	ללא סימני Postictal	Postictal Phase
פציעה נלוות	לעיתים רחוקות	לעיתים קרובות
אירוע חוזר	רק עם חזרה מהירה לעמידה	נפוץ
אי שליטה על סוגרים	לעיתים רחוקות	נפוץ

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

שאלות?

